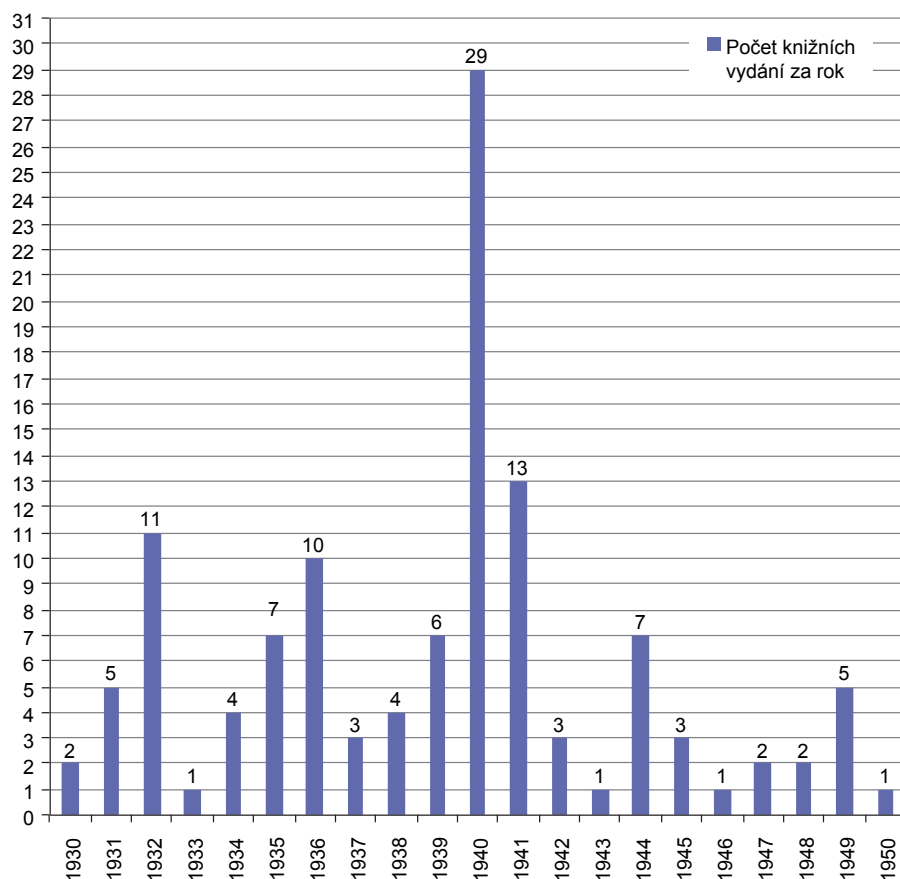

Jak vycházela *Babička* Boženy Němcové v letech 1930–1950 Graf porovnává počet samostatných knižních vydání prózy Boženy Němcové uskutečněných v jednotlivých letech. Zasazuje přitom publikační situaci tohoto díla za protektorátu do kontextu před- a poválečného období. Pokud jde o protektorát, je vidět zřetelnou diferenciaci tří etap, které odpovídají třem vývojovým fázím protektorátní cenzury: 1. období exploze péče o národní literaturu, jíž je ze strany cenzury ponechán v podstatě volný průchod (od okupace v březnu 1939 do léta roku 1941); 2. následující tři roky tuhé germanizační a nacistické cenzury; 3. otevření dílčího prostoru pro návrat národní literatury od konce jara 1944. Hladinu počtu vydání *Babičky* za protektorátu můžeme bez rizika velké interpretační chyby porovnávat jen s publikační situací tohoto kanonického díla české literatury ve třicátých letech 20. století. Zde je pak patrné jak mimořádné vychýlení směrem nahoru kolem roku 1940 (není náhodou, že jde o rok první filmové i první rozhlasové adaptace *Babičky*), tak i propad následujících let, srovnatelný s obdobím velké hospodářské krize. Při srovnávání s obdobím třetí republiky je nutná jistá opatrnost. Literární cenzura se za třetí republiky řídila hlediskem, že národní klasiku má vydávat co nejméně nakladatelů, zato v odborně kvalitní edici a v co nejvyšším nákladu. Celková dostupnost *Babičky* na knižním trhu tedy mohla být při nižším počtu vydání dokonce i vyšší než dříve.

Zdroj: Miroslav Laiske: *Bibliografie Boženy Němcové. Soupis jejího díla a literatury o něm*, Praha, Státní pedagogické nakladatelství 1962, s. 147–168.

(922)